

This project is funded by
the European Union

NATIONAL AGENCY
FOR EUROPEAN EDUCATIONAL
PROGRAMMES AND MOBILITY

SALUS

Fuqizimi i grave per
udheheqje dhe menaxhim

Siguria private

2

Program trajnimi
për aftësitë dhe
kompetencat për lidership
dhe menaxhim e grave

SALUS - FUQIZIMI I GRAVE PËR UDHËHEQJE DHE MENAXHIM

**Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership
dhe menaxhim e grave**

2024

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

Përmbytja:

1. Të dhëna të përgjithshme pér organizatorin e kursit
2. Baza ligjore pér organizimin e kursit
3. Arsyetimi pér prezantimin e programit
4. Përkufizimi i lidershipit dhe menaxhimit
5. Roli i gruas dhe kontributi i saj në sigurinë private
6. Qëllimi dhe objektivat e programit të lidershipit dhe menaxhimit i gruas në sigurinë privat
  - 6.1. Objektivat e përgjithshme
  - 6.2. Qëllimet dhe objektivat specifike
  - 6.3. Rezultatet e pritura dhe aftësitë e fituara
7. Programi i kursit (lëndët e trajnimit)
8. Kohëzgjatja e kursit dhe ndarja e lëndëve
9. Grupi i synuar i audiencës
10. Kushtet pér pjesëmarrje
11. Karakteristikat dhe struktura e programit të trajnimit
  - 11.1 Lloji i programit
  - 11.2. Metodologjia e zbatimit të kursit
  - 11.3. Kontrollimi i dijeve-testimi i njohurive të pjesëmarrësve
  - 11.4. Vlerësimi i kursit
12. Parimet bazë të mësimit të rriturve
13. Personat që do të zhvillojnë kursin, trajnerë/lektorë
  - 13.1. Pritshmëritë nga trajneri si lehtësues i të nxënës
  - 13.2. Udhëzime pér trajnerin përpara fillimit të kursit
  - 13.3. Udhëzime pér trajnerin gjatë kursit
14. Temat e leksioneve dhe struktura e mësimit pér: Lidere dhe menaxhere në sigurinë private
15. Temat e leksioneve dhe struktura e mësimit pér: Komunikimi efektiv dhe efikas
16. Temat e leksioneve dhe struktura e mësimit pér: Vetëbesimi

SALUS

Fuqizimi i grave pér udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

1.TË DHËNA TË PËRGJITHSHME PËR ORGANIZATORIN E KURSIT

ORGANIZATORI I KURSIT

Personi juridik që kryen sigurim privat në formën e ofrimit të shërbimeve ose për nevojat e veta

---

LLOJI I KURSIT

Kurs shtesë, kurs i specializuar për një grup konkret të synuar

---

REALIZUESIT E KURSIT (LEKTORËT)

Ekspertë nga praktika, me përvojë në sigurinë private

Profesorë nga institucionet universitare në fushën e sigurisë

AMBIENTI

Organizatori i kursit duhet të sigurojë kushtet materiale dhe teknike për zhvillimin e kursit (ambient, projektor, laptop, lidhje interneti, dërrasë e zezë, flip-chart, etj.)

KURSE/TRAJNIME TË TJERA QË I REALIZON ORGANIZATORI

Përgatitja për kursin e detyrueshëm për marrjen e licencës për sigurimin privat, trajnime të specializuara në sferën e interesave dhe nevojave të sigurisë private (sigurimi i garave sportive dhe manifestimeve publike, transporti i parave, siguria e patrullimit, metodat e aplikimit të kompetencave publike, mbajtja e evidencave, mbrojtja e të dhënave personale etj.)

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

2. BAZA LIGJORE PËR ORGANIZMIN E KURSIT

Baza ligjore për organizimin e kursit të specializuar për sigurinë private buron nga dispozitat e Ligjit për Sigurimin Privat për ofrimin e shërbimeve cilësore nga personeli, që karakterizohet me aftësi, profesionalizëm dhe që përmirësohet dhe kualifikohet vazhdimisht. Gjithashtu, duhet të merren parasysh dhe akte të tjera ligjore, si p.sh. rregullore, udhëzime, strategji zhvillimi etj. të cilat synojnë funksionimin e dispozitave ligjore, por dhe rekomandimet e mëtejshme për avancim dhe zhvillim profesional.

Domethënë, profesionalizmi i punonjësve të sigurimit privat verifikohet fillimisht me marrjen e licencës së sigurimit privat, pas dhënes së provimit profesional. Megjithatë, duke marrë parasysh nevojat, trendet moderne, rreziqet dhe kërcenimet e reja për sigurinë në përgjithësi, në mënyrë të pashmangshme lind nevoja për përmirësim të vazhdueshëm të njohurive dhe aftësive të reja. Në këtë aspekt, organizimi i një kursi shtesë, të specializuar për përmirësimin e profesionalizmit të atyre që kryejnë veprimtarinë është detyrim i çdo punonjësi të sigurimit privat dhe personit juridik që ofron siguri private.

Duke qenë se kompanieve private të sigurisë që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në formën e ofrimit të shërbimeve u mungojnë trajnimet e specializuara në fushën e lidershipit dhe menaxhimit, dhe bazuar në nevojën dhe rëndësinë e kësaj fushe, lind nevoja për krijuimin e një kursi të specializuar që do të kontribuojë në përmirësimin e kushteve të përgjithshme, me fokus të veçantë për gratë e punësuara në këtë veprimitari me interes publik. Për sa më sipër, rekomandohet që, me ndryshimet e mundshme në të ardhmen në rregulloren e sigurisë private, të futet një kurs shtesë, i specializuar për menaxhimin e lidershipit, i cili do të ndjekë parimin ekzistues të ndjekjes së kursit, dhënes së provimit profesional dhe lëshimit të licencës, dhe do të synohet në përvetësimin e njohurive dhe aftësive për menaxhimin e lidershipit në sigurinë private, me theks të veçantë në karakteristikat e grave.

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

3.ARSYETIMI PËR PREZANTIMIN E PROGRAMIT

Në dekadat e fundit, siguria private në rang global, ka marrë seriozisht pozicionin dhe rolin e saj të respektueshëm. Çdo ditë, punonjësit e sigurisë private ushtrojnë kompetenca publike në vendet e tyre të punës në aeroporte, hekurudha dhe transporte të tjera publike, diga, termocentrale elektrike dhe bërthamore, institucionale arsimore, qendra tregtare, objekte shëndetësore, kompani farmaceutike, objekte industriale, manifestime sportive dhe ngjarje të tjera, etj.

Hulumtimet tregojnë se fuqia punëtore në sektorin e sigurisë private është kryesisht e gjinisë mashkulllore, por në vitet e fundit ka pasur një rritje të femrave të punësuara tek personat juridikë të sigurisë private dhe ato gradualisht po marrin pozita të barabarta në sigurinë private. Edhe pse këto përfaqësojnë sinjale inkurajuese, është e nevojshme të theksohet se përfaqësimi i barabartë është ende larg objektivit të dëshiruar. Hulumtimet tregojnë se ka një ekuilibër joproportional gjinor në pozitat operative dhe drejtuese tek personat juridikë të sigurisë private. Sipas të dhënave të Dhomës së Republikës së Maqedonisë së Veriut për sigurinë private, rreth 6.000 persona janë të punësuar në kompanitë private të sigurimit, nga të cilët vetëm rreth 7% janë gra në kompanitë që ofrojnë shërbime private të sigurisë, dhe numri i grave të punësuara në nivel operativ në kompanitë me sigurim të vet është edhe më i ulët dhe arrin në rreth 5%. Sipas të dhënave nga Regjistri Qendror, Dhoma ka konstatuar se 17% e kompanive private të shërbimeve të sigurisë kanë emëruar gra si administratore. Një fakt tjetër shqetësues është se vetëm rreth 15% e grave janë vendosur në pozita të larta dhe të mesme drejtuese (shefe departamenti, mbikëqyrëse, kontrolluese, shefe ekipi, etj.) në kompanitë private të sigurisë, që është shumë më i ulët se situata globale, përqindja e grave në rolin e menaxhimit të lartë në vitin 2021 u rrit në 31% si numri më i lartë i regjistruar ndonjëherë.

Krahas të dhënave sasiore të paraqitura më sipër, është e nevojshme të vihen në dukje situatat dhe sfidat me të cilat përballen gratë e punësuara në sigurimin privat, në radhë të parë në aspektin e barrierave dhe diskriminimit gjinor në avancimin e pozitioneve drejtuese dhe menaxhuese në kompanitë private të sigurisë. Hulumtimet tregojnë se shembujt e barrierave me të cilat përballen gratë që punojnë në sigurinë private përfshijnë: praktikat e dobëta të rekrutimit dhe promovimit brenda kompanive, paragjykimet e pavetëdijshme, praktikat e dobëta të avancimit në karrierë dhe kulturën e dobët të vendit të punës/kulturës organizative në lidhje me diversifikimin

e fuqisë punëtore dhe përfshirjen e gruas në rolet drejtuese dhe menaxhuese, sjellja e dobët e barazisë, qëndrimet e kolegëve etj.

Në Maqedoninë e Veriut, gratë e punësuara në kompanitë private të sigurisë kanë nivele të ndryshme arsimore. Është i konsiderueshëm numri i grave me arsim të mesëm të përfunduar, apo diplomë nga fakulteti i sigurisë, pedagogjisë etj. Në të njëjtën kohë, kompanitë private të sigurimit kanë punësuar gra me përvojë të mëparshme pune në polici apo ushtri, të cilat kanë shumë përvojë në punët e sigurisë. Megjithatë, asnje nga kategoritë e listuara nuk ka arsim formal menaxherial, as njohuri, aftësi dhe kompetenca të fituara formalisht menaxheriale dhe drejtuese.

Duhet theksuar se në sektorin e sigurisë private brenda kornizave evropiane kërkohet trajnim ligjor për ushtrimin e sigurisë private (në disa vende me dhënie të detyrueshme të provimit profesional dhe marrjen e licencës). Në vendin tonë, për punësimin në sigurimin privat është e nevojshme Licenca e Sigurimit Privat, e parashikuar me ligj, që lëshohet pas përfundimit të trajnimit në 7 lëndë, ndër të cilat nuk ka asnjë lëndë në fushën e menaxhimit dhe lidershipit. Në këtë aspekt, evidentohet mungesa e njohurive menaxheriale dhe drejtuese, të cilat do të përmirësojnë mënyrën e punës dhe do të mundësojnë rritje dhe zhvillim profesional dhe avancim në karrierë. Sepse, kur gratë bëhen lidere, u sigurohet një pozitë më e mirë ekonomike për to personalisht dhe për familjet e tyre dhe në të njëjtën kohë, gratë sjellin talente, pikëpamje të reja, diversitet strukturor dhe kulturor në kompani, gjë që rezulton me sukses më të madh të kompanive. Gratë lidere dhe në pozicione menaxheriale shërbejnë si modele, gjë që është e rëndësishme për avancimin e grave në karrierë, por në të njëjtën kohë, ato kanë ndikime më të gjera sociale në drejtim të ndryshimeve në politikat e vendit të punës.

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

4. PËRKUFIZIMI I LIDERSHIPIT DHE MENAXHIMIT

Lidership do të thotë të ndikosh te njerëzit që të përpilen vullnetarisht dhe me entuziazëm drejt realizimit të një qëllimi të përbashkët. Domethënë, lideri orienton se në cilin drejtim duhet të lëvizë puna, dhe pjesa tjetër e anëtarëve të ekipit ose punëtorët e tjerë e ndjekin atë. Lideri përcjell vizionin e tij për të ardhmen dhe inkurajon ndjekësit si anëtarë të ekipit apo punonjësit e tjerë që së bashku të synojnë përmbushjen e qëllimit të vendosur. Për shkak të asaj që u shpjegua, mund të konkludohet se cilësitetë specifike personale të liderëve janë: vizioni, integriteti, fuqia, vendosmëria, besimi, përkushtimi, kreativiteti, marrja e rrezikut, aftësitetë komunikuese.

Menaxhimi përkufizohet si një veprimtari universale që zbatohet në politikë, arsim, ekonomi, siguri, shëndetësi, financa dhe në sfera të tjera të funksionimit të përditshëm të njerëzve dhe shoqërive. Në teori dhe praktikë njihen funksione të ndryshme të menaxhimit, por ekziston një konsensus i përgjithshëm se si funksione bazë të menaxhimit njihen këto: planifikimi, udhëheqja, organizimi, koordinimi, kontrolli, motivimi, orientimi, urdhërimi, informimi, komunikimi, vendimmarja, parashikimi, negocimi, krijimi, vlerësimi, etj.

Është evidente se lidershipi dhe menaxhimi janë dy funksione të ndara, jashtëzakonisht të rëndësishme dhe të nevojshme për zbatimin e të gjitha aktiviteteve në organizatat fitimprurëse dhe jo fitimprurëse, por kjo nuk do të thotë se ato përjashtojnë njera - tjetren. Besohet se ndryshimi kryesor midis menaxherëve dhe liderëve është metoda që ata aplikojnë për të përmbushur qëllimet e kompanisë, megjithatë, mund të konkludohet se për kompanitë dhe punonjësit, funksioni më efektiv dhe produktiv është ai që përfshin menaxhimin dhe udhëheqjen dhe gjeneron sukses më të madh në çdo kuptim për të gjitha palët e interesuara. Prandaj, aftësia e manifestimit të aftësive menaxheriale dhe drejtuese në përputhje me nevojat dhe mundësitetë në një kohë të caktuar konsiderohet si cilësia kryesore për personat në pozicione drejtuese.

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

5.ROLI I GRUAS DHE KONTRIBUTI I SAJ NË SIGURINË PRIVATE

Në të gjithë sektorët e shoqërisë, gratë dhe burrat duhet të gëzojnë të drejta dhe mundësi të barabarta. Është evidente se në dekadat e kaluara, veçanërisht pas vitit 1991 pjesëmarrja e gruas në fuqinë punëtore është rritur ndjeshëm, parimet e barazisë gjinore si të drejtat e njeriut janë pasqyruar në rendin ligjor të demokrative bashkëkohore. Në këtë kuptim, ekzistojnë ligje, strategji, programe dhe akte të tjera që rregullojnë çështjet e mundësive të barabarta, pjesëmarrjes së grave në tregun e punës.

Megjithatë, në të njëjtën kohë, në fusha të caktuara ka një përfaqësim joproportional dhe një formë të caktuar të pabarazisë midis burrave dhe grave. Pikërisht siguria, dhe konkretisht siguria private, përfaqëson sektorin e dominuar nga meshkujt. Hulumtimet tregojnë se ka progres dhe rritje të përfshirjes së grave në sigurinë private në nivel operacional, si punonjëse për sigurinë private në aeroporte, koncerte, gara sportive, spitale, shkolla, objekte të tjera private dhe tregtare. Konkretisht gratë e punësuara në pozicione të tillë pune kanë kapërcyer të gjitha stereotipet dhe paragjykimet e rrënjosura tradicionalisht për sigurinë si një profesion për meshkuj dhe kanë zënë vendin e tyre në radhët e profesionistëve që kujdesen për sigurinë private të pronës dhe njerëzve në mbarë botën. Fatkeqësisht, situata të tillë nuk mund të njihen për sa i përket përfaqësimit të grave në pozita drejtuese dhe menaxhuese në kompanitë private të sigurisë. Hulumtimi i bërë nga Dhoma e Republikës së Maqedonisë së Veriut për sigurinë private tregon se vetëm rreth 15% e menaxherëve në kompanitë private të sigurimit janë gra, që shpreh disproporcionalitetin dhe pasqyron pikërisht pabarazinë në këtë fushë.

Prandaj, për të siguruar barazi të plotë gjinore në nivelin e menaxhimit dhe lidershipit në sigurinë private, është e nevojshme të merren parasysh interesat, nevojat dhe prioritetet e grave dhe burrave, për të njohur diversitetin e grupeve të ndryshme të grave dhe burrave me të cilën do të kontribuojë për një efikasitet më të madh të kompanive private të sigurisë në drejtim të ushtrimit të kompetencave të sigurisë, por edhe në drejtim të rritjes së përfitueshmërisë dhe përmirësimit të imazhit të kompanive. Përfundimisht, përfshirja e grave në nivelet drejtuese dhe menaxhuese në kompanitë private të sigurisë do të forcojë pozitën e grave në shoqëri dhe do të kontribuojë në rritjen e vetëvlerësimit dhe mirëqenies së tyre personale.

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

6.QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT E PROGRAMIT TË LIDERSHIPIT DHE MENAXHIMIT PËR GRATË NË SIGURINË PRIVATE

Qëllimi i përgjithshëm i kursit dhe synimet dhe detyrat specifike përcaktohen sipas nevojave të identikuara të grave të punësuara në sigurimin privat.

Gjithashtu, synimi i përgjithshëm, qëllimet dhe detyrat specifike drejtohen dhe formësohen sipas lëndëve të përcaktuara të kursit, me të cilat gratë e punësuara në subjektet juridike për sigurinë private do të fitojnë dhe përmirësojnë njohuritë dhe aftësitë e tyre.

6.1 OBJEKTIVI I PËRGJITHSHËM

Objektivi kryesor i këtij kursi do të jetë përcjellja e njohurive për përvetësimin e aftësive dhe kompetencave në avancimin e grave në pozita lidershipi dhe menaxhuese tek personat juridikë të sigurisë private. Ky kurs synon të kontribuojë në ngritjen e nivelit të cilësisë së ekzekutimit të punës së sigurisë private në aspektin e menaxhimit dhe lidershipit, rritjes së efikasitetit dhe efektivitetit, zhvillimin e njohurive dhe aftësive të reja dhe zhvillimin e praktikave më të mira të biznesit. Ky objektiv i përgjithshëm do të kontribuojë në përmirësimin e përgjithshëm të barazisë gjinore në nivele drejtuese tek subjektet juridike që ofrojnë siguri private. Prandaj, pritet që pas përfundimit të këtij kursi, gratë që punësohen në pozita operative në kompanitë private të sigurisë të kenë parakushtet bazë për avancimin e tyre në një pozitë të caktuar drejtuese.

Ky program është krijuar posaçërisht për gratë e punësuara në subjektet juridike për sigurinë private, është përshtatur dhe merr parasysh situatat dhe sfidat reale me të cilat përballen gratë në lidhje me mundësitetë për rritje dhe zhvillim në karrierë dhe promovim në kompanitë private të sigurisë.

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

6.2 ËLLIMET DHE OBJEKTIVAT SPECIFIKE

Kursi për lidershipin dhe menaxhimin e grave në sigurinë private do të ofrojë njojuri dhe aftësi të reja, si dhe avancimin e njojurive dhe aftësive ekzistuese veçanërisht në lidhje me aspektet specifike siç tregohet më poshtë.

1. Përvetësimin e njojurive dhe aftësive të lidershipit dhe menaxherit në sigurinë private në lidhje me: konceptin bazë të sipërmarrjes, përcaktimin e termave të lidershipit dhe menaxhimit, diferencimin e stileve të ndryshme të menaxhimit dhe liderit; dallimin e ndryshimeve ndërmjet menaxherit dhe liderit; karakteristikat e menaxhimit dhe lidershipit në sigurinë private, teknikat e menaxhimit të kohës, prioritetit, ndërtimit të ekipit, etj.
2. Përvetësimi i njojurive dhe aftësive për komunikim efektiv dhe efikas në lidhje me: konceptin e përgjithshëm të komunikimit, elementet e komunikimit, llojet e komunikimit (shprehja verbale në një mjedis profesional, komunikimin joverbal nëpërmjet lëvizjeve, qëndrimit të trupit, gjesteve, etj. format e shprehjes së mesazhit nëpërmjet pozicionit të trupit dhe komunikimit me shkrim profesional në formatin e-mail, procesverbal, letër, kontratë etj.), kthimit të përgjigjes (feedback), komunikim në krizë etj.
3. Përvetësimi i njojurive dhe aftësive të vetëbesimit në drejtësim të: konceptit të vetëbesimit dhe vetëvlerësimit, teknikave të ndërtimit të vetëbesimit.

6.3 REZULTAET E PRITURA DHE AFTËSITË E FITUARA

Aftësitë dhe njojuritë që do të fitojnë gratë e punësuara në subjektet juridike për sigurinë private, të cilat do të përfundojnë këtë kurs, do të janë si më poshtë:

AFTËSI DHE NJOHURI LIDERSHIPI DHE MENAXHUESE:

- Kuptimi i konceptit të sipërmarrjes;
- Dallimi i parimeve të lidershipit dhe menaxhimit;
- Aftësimi për të aplikuar aftësitë e duhura drejtuese dhe menaxhuese në rrethana të caktuara;
- Krijimi i një stil personal të liderit dhe menaxhimit;
- Aftësi për krijimin dhe menaxhimin e ekipit, delegimin dhe koordinimin e detyrave.

AFTËSI DHE NJOHURI PËR KOMUNIKIM EFEKTIV DHE EFIKAS:

- Krijimi i stilit tuaj të komunikimit profesional në sigurinë private;
- Zhvillimi i aftësive për komunikim verbal profesional në sektorin e sigurisë private me kolegë, klientë e palë të tjera të interesuara;
- Njohja e mesazheve përmes qëndrimit të trupit dhe teknikave bazë të komunikimit joverbal;
- Komunikimi me shkrim në kompani (urdhër, raport shërbimi, e-mail, procesverbal, kontratë);
- Aftësi për të dhënë komente dhe për t'u përballur pozitivisht me kritikat;
- Njohja me teknikat bazë të komunikimit në krizë;

AFTËSI DHE NJOHURI PËR VETËBESIM:

- Njohja e konceptit bazë të vetëbesimit dhe vetëvlerësimit;
- Aftësi të kujdesit për veten, vetëbesim
- Aftësia për të njojur rolet gjinore, paragjykimet, stereotipet dhe format e ndryshme të diskriminimit me bazë gjinore;
- Aftësia për të njojur paragjykimet personale dhe ndikimin e tyre në situata konkrete;
- Njohuri për menaxhimin e kohës dhe përcaktimin e prioriteteve;
- Aftësia e vetëkontrollit, e ruajtjes së gjaktohtësisë dhe reagimin e duhur në situata të caktuara;

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

7.PROGRAMI I KURSIT (LËNDËT E TRAJNIMIT)

Programi i trajnimit për kursin e lidershipit dhe menaxhimit të grave në sigurinë private do të mbulojë temat e mëposhtme:

- **LIDERE DHE MENAXHERE NË SIGURINË PRIVATE**
- **KOMUNIKIM EFEKTIV DHE EFIKAS**
- **VETËBESIMI**

8.KOHËZGJATJA E KURSIT DHE NDARJA E LËNDËVE

Ky kurs do të zhvillohet gjatë 1 ditë pune me orarin e mëposhtëm:

- Lidere dhe menaxhere në sigurinë private (4 orë)
- Komunikim efektiv dhe efekas (2 orë)
- Vetëbesimi (2 orë)

Kohëzgjatja e 1 ore është 40 minuta.

9.GRUP I TARGETUAR - DËGJUESIT

Gratë e punësuara në sigurimin privat për sigurinë private;

10.KUSHTET E PJESËMARRJES

Personi duhet të ketë licencë për sigurinë private.

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

11.KARAKTERISTIKAT DHE STRUKTURA E PROGRAMIT TË TRAJNIMIT

11.1 TIPI I PROGRAMIT

Bëhet fjalë për një kurs të specializuar për lidership dhe menaxhim, i cili do të organizohet kryesisht për gratë e punësuara tek personat juridikë të sigurisë private, të cilat kanë marrë Licencën për sigurim privat. Ky kurs do të organizohet në mënyrë periodike me qëllim të zhvillimit të njohurive dhe aftësive bazë të lidershipit dhe menaxhimit të grave në subjektet juridike të sigurisë private. Megjithatë, bazuar në nevojat dhe situatat në sektorin e sigurisë private, rekomandohet që ky kurs të shërbejë si bazë për kriimin e një kursi të detyrueshmë për lidership dhe menaxhim në sigurinë private, pavarësisht nëse do t'u delegohet për zbatim personave juridikë, me kapacitetet dhe burimet e tyre të brendshme, ose do të krijohet një zgjidhje sistemore në të cilën Dhoma e Sigurisë Private do të jetë organizatore dhe zbatuese e një kursi të tillë, kursi apo formë tjeter trajnimi.

11.2 METODOLOGJIA

Kursi do të realizohet përmes mësimit të drejtpërdrejtë, përmes: leksioneve klasike me mësime teorike dhe shpjegimit të koncepteve, prezantimeve në Power point me efekte vizuale në tekstu, shembuj nga praktika dhe përvoja, manual lidershipi dhe menaxhimi për gratë në sigurinë private, ndërveprim, lektor të ftuar etj.

11.3 VERIFIKIMI I NJOHURIVE - TESTIMI I PJESËMARRËSVE

Të gjithë pjesëmarrësit në këtë kurs do t'u nënshtronen testimit për të verifikuar njohuritë që kanë marrë duke ndjekur kursin e lidershipit dhe menaxhimit. Testimi do të kryhet me shkrim

ose elektronikisht, por në varësi të fushës, në rastin konkret mund të parashikohet një formë tjetër testimi (me gojë, e kombinuar etj.). Me testimin e kandidatëve synohet që të gjithë dëgjuesit të kenë mundësi të vlerësojnë progresin e tyre personal në përvetësimin e njohurive dhe aftësive.

11.4 VLERËSIMI I KURSIT

Organizatori i këtij kursi do të bëjë analiza periodike të progresit të kursit. Vlerësimi i suksesit do të bëhet në bazë të rezultateve të arritura individualisht, megjithatë, nëse është e nevojshme, është e mundur të kryhet një vlerësim individual, sipas lëndëve.

Për të analizuar në mënyrë efikase dhe efektive rezultatet e kursit, organizatori mund të bëjë një vlerësim të befasishëm, të paparalajmëruar, nëpërmjet pyetësorëve dhe intervistave, në mënyrë që të krijojë një pamje të përshtypjes dhe përvojës së grupit të synuar, të nivelit të njohurive dhe aftësive në momentin e caktuar.

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

12.PARIMET THEMELORE TË MËSIMIT TË PERSONAVE TË RRITUR

Grupi i synuar për të cilin është synuar ky kurs janë personat e rritur, të cilët nuk kanë njohuri të mëparshme përfushat që mbulon kursi, prandaj është e rëndësishme që personat që do të realizojnë kursin (lektorët) të zbatojnë parimet bazë të mëposhtme përmes mësimin e të rriturve

1. PARIMI I TË MËSUARIT INTERAKTIV

Rekomandohet të shmanget mësimi klasik duke shpjeguar leksionin nga teksti mësimor dhe përcjellje manuale dhe të thatë të njohurive teorike. Është e nevojshme që personi që do të zhvillojë kursin (pedagogu, trajneri) të prezantojë përbajtjen e fushës (lëndës) dhe të njohë dëgjuesit me materialin, si dhe të mundësojë ndërveprim të ndërsjellë përmes diskutimeve, bërjes së pyetjeve, përgjigjeve ndaj pyetjeve dhe përfshirjes aktive të dëgjuesve në kurs.

2. PARIMI I QASJES SË DREJTPËRDREJTE

Fokusi i kursit duhet të jenë problemet që lidhen me temën specifike. Konkretisht, në vend që të fokusohemi kryesisht në përbajtjen e temës, është e nevojshme që dëgjuesit të lihen që të zbulojnë vetë përbajtjen duke përvetësuar lëndën nëpërmjet zgjidhjes së problemeve praktike, të cilat janë afér fushës së punës së tyre.

3. PARIMI I LIDHJES ME EKSPERIENCËN E MËPARSHME

Mënyra më efikase e pranimit të informacioneve dhe njohurive të reja në çdo sferë dhe për çdo grup të synuar është përmes referimit në përvojën e mëparshme. Në këtë aspekt, gjatë bartjes së njohurive në këtë kurs, është e nevojshme t'i kushtohet vëmendje e veçantë lidhjes së përbajtjes me përvojat dhe praktikat reale me të cilat ballafaqohen pjesëmarrësit në kurs. Vetëm në këtë mënyrë, njohuritë dhe informacionet e reja do të pranohen në mënyrë adekuate për aplikimin e mëtejshëm në punën e përditshme.

4. PARIMI I NJOHJES SË KUPTIMIT DHE RËNDËSISË

Është e nevojshme që përbajtja dhe temat e kursit të kenë një lidhje të drejtpërdrejtë me profesionin, d.m.th., kursi në vetvete është i rëndësishëm përfundimtar e njerezve që e ndjekin atë.

5. PARIMI I LIDHJES EMOCIONALE

Një nga metodat e të mësuarit të rriturve është që personi të ketë mundësinë që gjatë kursit të marrë informacion që ofron zgjidhje përfundimtarë për një problem të caktuar me të cilin personi është përballur më parë. Të mësuarit, domethënë të kuptuarit se si të zgjidhet një problem i njohur shkakton një ndjenjë kënaqësie (emocion pozitiv). Mendohet se ngjarjet që lidhen me emocione të mira mbahen mend më gjatë se ato që kanë shkaktuar emocione të pakëndshme.

6. PARIMI I PËRVETËSIMIT TË INDIVIDUALIZUAR TË MATERIALIT

Pjesëmarrësit në kurs, si persona të rritur, tashmë kanë një arsimim të caktuar dhe janë të bindur se dinë të mësojnë. Përfundimtarët e rëndësishme që personi që zhvillon kursin (lektori) ta drejtojë procesin mësimor në një mënyrë të njohur dhe të pranuar nga dëgjuesit dhe mbi të gjitha përmes përfshirjes së tyre në mësimdhënie në mënyrë që përbajtja të jetë pranuar në mënyrën e duhur.

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

13. PERSONAT QË DO TË ZHVILLOJNË KURSIN (TRAJNERË/LEKTORË)

13.1 PRITSHMËRITË NGA TRAJNERI SI LEHTËSUES I TË MËSUARIT

Personi që do të zhvillojë kursin (pedagog, trajner) pritet të jetë lehtësues i të mësuarit dhe të krijojë një "ambient" për të mësuar që në fillim të kursit. Ligjëruesi/trajneri duhet t'u prezantojë kursantëve përbajtjen e kursit dhe të demonstrojë qartë lidhjen e fortë dhe relevante të përbajtjes me profesionin e kursantit. Është e nevojshme që ligjëruesi/trajneri të tregojë qëllimin e prezantimit dhe t'i lejojë pjesëmarrësve të shprehin pikëpamjet e tyre mbi temën duke ndarë përvojat e tyre. Gjatë zhvillimit të kursit për përvetësimin e njohurive në nivelin bazë, personi që do të zhvillojë kursin (ligjëruesi, trajneri) duhet të presë një përqindje më të lartë të racionalizimit dhe një përqindje më të ulët të intelektualizimit nga ana e pjesëmarrësve, pra më pak njohuri formale kundrejt pjesëmarrjes më të lartë me reagime, emocione dhe besime në lidhje me temën që trajtohet.

13.2 UDHEZIME PËR TRAJNERIN PARA FILLIMIT TË KURSIT

Që në fillim është e nevojshme që personi që do të zhvillojë kursin (pedagogu, trajneri) të iniciojë njohjen e grupit me çështjen, përbajtjen. Duhet të kihet parasysh se kursantët nuk kanë njohuri paraprake nga fusha, prandaj është e nevojshme që përbajtja e lëndës të shtjellohet më me detaje.

Është e nevojshme që personi që do të zhvillojë kursin (lektori, trajneri) të shtjellojë qartë objektivat e kursit për çdo lëndë (fushë) individualisht, si dhe për secilën temë.

Personi që do të zhvillojë kursin (lektori, trajneri) duhet të përcaktojë dhe t'u tregojë kursantëve se cili do të jetë mësimi, pra nëse ai do të bazohet në njohuri, aftësi apo sjellje. (Types of learning KSAs: Knowledge, Skills, Attitudes).

13.3 UDHËZIME PËR TRAJNERIN GJATË KURSIT

Gjatë kursit, personi që do të zhvillojë kursin (ligjëruesi, trajneri) duhet të ndërmarrë këto aktivitete:

- Të prezantohet para pjesëmarrësve, me biografinë e tij të shkurtër dhe ekspertizën profesionale përfshinë që do të japë mësim, e cila synon që në fillim të krijojë në grup një mjedis pune dhe bashkëpunimi.
- Në fillim të orës së mësimit të paraqitet tema, metodat, mënyra e punës, qëllimet që duhet të arrihen me ligjératën konkrete. Rekomandohet që qëllimet të shfaqen në detaje, mundësish me shkrim, në tabelë, flip chart ose të ngjashme. Është e nevojshme që në fund të mësimit t'i kthehet vëmendja objektivave fillestare për të përcaktuar nëse ato janë arritur.
- Rekomandohet që personi që do të zhvillojë kursin (lektori, trajner) të aplikojë teknika moderne dhe të pranueshme, të cilat do të sigurojnë përfshirjen dhe vëmendjen maksimale të personave që ndjekin kursin, si p.sh: prezantime, analiza të rasteve konkrete, simulime, diskutime, metoda e lojës me role.
- Të kihet kujdes, që kursi i nivelit bazë, duhet të fillohet me një shpjegim me gojë, më pas me një prezantim që do të shfaqë foto, video, mesazhe të shkurtra etj., pa tekst të gjatë. Më pas, rekomandohet të ketë qasje të përfshirjes aktive të dëgjuesve përmes diskutimit, lojës me role, etj. Rekomandohet në fund, pas përcjelljes së njohurive teorike, analiza ndërvepruese e përbajtjes përmes diskutimit, kudo ku është e zbatueshme, të ketë qasje të analizës së rastit konkret nga praktika, të ashtuquajtur real case scenario, me të cilin do të verifikohet nëse është kuptuar dhe mësuar dhe sa është kuptuar përbajtja e lëndës së kursit.

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

14.TEMAT E LEKSIONEVE DHE STRUKTURA E ORËVE PËR LIDERE DHE MENAXHERE NË SIGURINË PRIVATE 4 ORË

LIDERE DHE MENAXHERE NË SIGURINË PRIVATE				
	EMËRTIMI I NJËSISË TEMATIKE	PËRSHKRIMI I NËNPIKAVE THEMELORE	MATERIALI BAZË	KOHËZGJATJA E ORËS
1	Koncepti i lidershipit	Stilet e lidershipit Si të bëheni një lidere më e mirë? Si të matet lidershipi efektiv? Lideret si mund të fuqizojnë punonjësit?	Manual Prezantim në Power Point Studim rasti	45 min
2	Barazia gjinore dhe lidershipi i grave	Roli dhe kontributi i grave në kompani Lidershipi dhe menaxhimi për gratë	Manual Prezantim në Power Point	30 min
3	Koncepti i menaxhimit	Përkufizimi i menaxhimit Funksionet e menaxhimit Nivelet e administrimit Stilet e administrimit	Manual Prezantim në Power Point Ushtrim	45 min
4	Menaxher në sigurinë private	Qëllimet e menaxhimit Cilësítë e menaxherit	Manual Prezantimi në Power Point	30 min
5	Lidershipi kundrejt Menaxhimit	Ngjashmëritë midis lidershipit dhe menaxhimit Dallimet midis lidershipit dhe menaxhimit Kur të menaxhohet dhe kur të drejtohet?	Manual Prezantim në Power Point	30 min

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

15.TEMAT E LEKSIONEVE DHE STRUKTURA E ORËVE PËR KOMUNIKIM EFEKTIV DHE EFIKAS 2 ORË

KOMUNIKIM EFEKTIV DHE EFIKAS

	EMËRTIMI I NJËSISË TEMATIKE	PËRSHKIMI I NËNPIKAVE THEMELORE	MATERIALI BAZË	KOHËZGJATJA E ORËS
1	Përcaktimi i procesit të komunikimit	Koncepti i komunikimit Procesi i komunikimit	Manual Prezantim në Power Point	15 min
2	Komunikimi efektiv në vendin e punës	Përfitimet e komunikimit efektiv në vendin e punës Barrierat në komunikim	Manual Prezantim në Power Point	15 min
3	Llojet e komunikimeve	Komunikimi verbal Komunikimi me shkrim Komunikimi joverbal	Manual Prezantim në Power Point, Seminar (lojë me role)	25 min
4	Përkufizimi konceptual i konfliktit në vendin e punës	Koncepti i konfliktit Çfarë shkakton konflikt në vendin e punës Teknikat dhe aftësitë për zgjidhjen efektive të konflikteve	Manual Prezantim në Power Point	10 min
5	Feedback	Feedback	Manual Prezantim në Power Point	10 min
6	Komunikimi në krizë	Koncepti i komunikimit në krizë	Manual Prezantim në Power Point Studim rasti	15 min

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

Program trajnimi për aftësitë dhe kompetencat për lidership dhe menaxhim e grave

16.TEMAT E LEKSIONEVE DHE STRUKTURA E ORËVE PËR VETËBESIMIN 2 ORË

VETËBESIMI				
	EMËRTIMI I NJËSISË TEMATIKE	PËRSHKRIMI I NËNPIKAVE THEMELORE	MATERIALI BAZË	KOHËZGJATJA E ORËS
1	Balanca - jeta e punës me pjesën tjeter të vetes	Kuptimi i balancës ndërmjet punës dhe jetës private Hapat për të arritur ekuilibrin ndërmjet punës-jetës Ndarja dhe planifikimi i kohës	Manual Prezantim në Power Point	30 min
2	Vetëbesimi	Koncepti i vetëbesimit Koncepti i përgjithshëm i stresit dhe menaxhimit të stresit Vendosja e qëllimeve	Manual Prezantim në Power Point	20 min
3	Teknikat e ndërtimit të vetëbesimit	Rritja e ndikimit në mjedis Mentorimi	Manual Prezantim në Power Point	20 min
4	Vetëvlerësimi	Koncepti i vetëvlerësimit Inteligjenca emocionale	Manual Prezantim në Power Point	20 min

SALUS

Fuqizimi i grave për udhëheqje dhe menaxhim

center
for risk analysis and
crisis management

**CHAMBER FOR
DEVELOPMENT
OF SLOVENIAN
PRIVATE
SECURITY**

This project is funded by
the European Union

**NATIONAL AGENCY
FOR EUROPEAN EDUCATIONAL
PROGRAMMES AND MOBILITY**